

I henhold til adresseliste

Saksbehandlere, innvalgstelefon

Eldfrid Engen, 32266809

Håvard Kristoffersen, 22003653

Tone Mejlgaard, 22003661

Oppstart av verneprosess for åtte skogområder i Viken

Fylkesmannen melder med dette oppstart av verneprosess for seks nye og utvidelse av to eksisterende naturreservater i Viken. Hensikten med meldingen er å innhente synspunkter og sikre medvirkning før det lages et konkret verneforslag. Innspill sendes til Fylkesmannen i Oslo og Viken innen 4. mai 2020.

Melding om oppstart

I samsvar med naturmangfoldloven § 42, melder Fylkesmannen med dette oppstart av verneprosess for følgende nye områder:

- **Såta**, Ringerike og Flå kommuner, ca. 19 000 daa. Eid av ni private grunneiere.
- **Tretjernhøla**, Lørenskog kommune, ca. 346. Eid av en privat grunneier.
- **Sø-Kringler**, Nannestad kommune, ca. 196 daa. Eid av en privat grunneier.
- **Skjennum**, Nannestad kommune, ca. 150 daa. Eid av en privat grunneier.
- **Tomåsan**, Nesodden kommune, ca. 2 227 daa. Kommunalt eid og to private grunneiere.
- **Dælen**, Jevnaker kommune, ca. 146 daa. Eid av en privat grunneier.

Samtidig meldes oppstart av verneprosess for utvidelse av følgende områder:

- **Haverstingen** naturreservat, Flå kommune. Utvidelse på ca. 4 000 daa. Eid av en privat grunneier
- **Igelsrud** naturreservat, Jevnaker kommune. Utvidelse alternativ A: ca. 56 daa. Utvidelse alternativ B: ca. 87 daa. Eid av en privat grunneier.

Aktuell verneform er naturreservat etter naturmangfoldloven § 37. Kart over områdene kan sees på Fylkesmannens hjemmeside www.fylkesmannen.no/ov under miljø og klima, eller oversendes per post ved forespørsel. Vi gjør spesielt oppmerksom på at avgrensningene ikke er et verneforslag, men er det arealet som skal utredes videre i verneprosessen. Det må forventes endringer.

Områdene er tilbudt for vern av skogeierne selv gjennom ordningen med frivillig vern av skog.

Om formålet med vernet og områdene

Skogvernet skal bidra til at ingen arter og naturtyper utrykkes og at et representativt utvalg av norsk natur bevares for kommende generasjoner. Halvparten av alle truede arter i Norge, og en rekke truede naturtyper, finnes i skogen. De aller fleste av disse artene er knyttet til den eldste, urørte skogen. Veldig mange arter av insekter, sopp og flere fuglearter er avhengig av gammel skog og død ved. Ved vern får skogen bestå og utvikle seg fritt, og mange arters livsmiljø sikres. Skogvern er derfor et viktig og prioritert tiltak for å bevare norsk naturmangfold. Stortinget har satt et mål om vern av 10 % av skogarealet i Norge.

Såta ligger i Flå og Ringerike kommuner, mellom Krøderen og Strømsoddbygda, og er på ca. 19 km². Det er et høyereliggende åsplatå, lite påvirket av nyere inngrep. Skogen er dominert av fattig furu- og barblandingsskog, hovedsakelig gammel skog. Utredningsområdet har endret seg noe etter naturfaglig kartlegging i 2018. Det er gjort en ny vurdering av arealet som det nå meldes oppstart for i 2020. Verneverdiene er særlig knyttet til at dette er et storområde, og det er vurdert som regionalt verneverdig.

Tretjernhøla ligger i Lørenskog kommune, på ca. 250-310 moh., mellom Drettvannet og Skålsjøen i Østmarka. Området er relativt urørt og har forholdsvis stor variasjon i topografi og vegetasjonstyper. De største kvalitetene er knyttet til gammel granskog med mye død ved og innslag av rike og fuktige utforminger, herunder høgstaudegranskog (rødlistet naturtype, NT). En del gammel furu forekommer også, i tillegg til spredt innslag av gammel og grov osp. Det er et godt potensial for sjeldne arter knyttet til død ved, fuktig skog og solvarm furuskog. Blant artene med flere funn er den sterkt trua sopparten lappkjuke, som er knyttet til naturskog og urskogsnaer skog. Området er også en viktig viltbiotop. Vurdert til regionalt verneverdig (**).

Tomåsan ligger på nordvestre del av Nesodden. Det utgjør et større og godt arrondert gammelskogsareal med intakte myr. Området er relativt lite påvirket av nyere tids inngrep, men har et stort stinett og tidligere grøfting som er restaurert i nyere tid. Betydningen området har for friluftsliv blir et viktig tema i verneprosessen. Tomåsan dekker mangler i skogvernet knyttet til lavereliggende biologisk gammel skog og restaureringspotensial i boreonemoral sone. Vurdert til regionalt verneverdig (**).

Haverstingen ligger øst for Krøderen i Flå kommune, på grensa mot Krødsherad. Det foreslås en utvidelse på ca. 4000 dekar på nordsiden av det eksisterende Haverstingen naturreservat. Verneforslaget består av bratte, sørvestvendt lisdeler ned mot Krøderen og et småkupert platå øverst. Utvidelsen er vurdert som lokalt verdifullt i seg selv, men det bidrar til å styrke verdien av Haverstingen naturreservat med større areal og større grad av økologisk variasjon. Det bidrar også positivt med en bedre sammenheng opp mot verneforslaget i Såta.

Sø-Kringler og **Skjennum** ligger nære hverandre, og omfatter flere mindre skogkledte og aktive ravinedaler i marin leire langs begge sider av Leira i Kringlerdalen i Nannestad kommune. Det er få gjenværende ravinedaler langs Leira, da de fleste er planert ut og oppdyrket. Leirravine er en sårbar (VU) naturtype som landskapsform, og er sjeldent i internasjonal sammenheng. De største skogkvalitetene ved områdene er forekomsten av godt utviklede og produktive skogtyper. I Skjennum er det gammel grandominert rik blandingskog, med både stående og liggende død ved. I Sø-Kringler er det avgrenset flere viktige naturtyper med gammel gråor-heggeskog, samt flomskogsmark (VU) i mosaikk med åpen flomfastmark (NT). Det er gjort funn av og er godt potensiale for sjeldne arter knyttet til død ved og naken leire. Områdene er vurdert til regionalt verneverdig (**), og bidrar i stor grad til å dekke mangler i skogvernet knyttet til høyproduktiv og

lavereliggende ravine- og flommarksskog. Fylkesmannen vil i løpet av prosessen vurdere om områdene skal inngå i et felles verneområde eller to separate.

Igelsrud ligger i Sogn-Velo-grenda nordøst i Jevnaker kommune. Utvidelsen ligger inntil eksisterende Igelsrud naturreservat i vest. Området har verdifull kalkbarskog med en svært artsrik kalksoppflora. Både utformingene av kalkbarskog, tilfanget av rødlistearter, samt de store konsentrasjonene av død ved, representerer et verdifullt supplement til Igelsrud naturreservat. Lokaliteten er vurdert samlet til nasjonalt verneverdig (***). Det meldes oppstart av to alternativer som vil utredes nærmere i kommende verneprosessen.

Dælen ligger sør for Haukerud, et forlatt småbruk langs Moselva i Jevnaker kommune. Lokaliteten består av en bratt skogkledd skråning på østsiden av Moselva med forholdsvis lite påvirket skogareal med rester av intakte områder med naturskog. Den gamle skogen er i hovedsak knyttet til eldre granskog og barblandingsskog. Det finnes rikelig med død ved i store deler området og flere rødlistearter er registrert. Området er vurdert til nasjonalt verneverdig (***).

Det kan leses mer om hvert enkelt område i de respektive naturfaglige rapportene lagt ut på Fylkesmannens hjemmeside.

Hva innebærer vernet?

Vern av områdene vil medføre at ingen kan foreta seg noe som forringer verneverdiene og at vegetasjon og dyreliv er vernet mot skade og ødeleggelse. Dette innebærer forbud mot hogst, fysiske inngrep og motorferdsel. Bruk av områdene til blant annet friluftsliv, jakt, fiske, bær- og sopplukking vil derimot være tillatt. Hvilke bestemmelser som gjelder for det enkelte område, blir beskrevet i verneforskriften når verneforslagene kommer på formell høring.

Innspill og videre prosess

Fylkesmannen melder nå oppstart av verneplanarbeid for å innhente synspunkter og sikre medvirkning før det utformes et konkret verneforslag. Vi vil gjerne ha opplysninger om naturverdier og brukerinteresser, og ønsker innspill som kan bidra til gode løsninger for både bruk og vern. Vi ber fylkeskommunen og kommunen vurdere hvordan lokale og regionale planer best kan tilpasses verneforslaget.

Etter gjennomgang av kommentarer til oppstartsmeldingen og drøftinger med grunneierne og deres organisasjoner, vil verneforslaget med detaljert områdeavgrensning og verneforskrifter sendes på høring med frist på to måneder for å komme med uttalelse. I høringen vil det også gis en nærmere beskrivelse av områdene. Etter høringen vil Fylkesmannen gå gjennom uttalelser, gjøre eventuelle justeringer og sende vår tilrådning for vern til Miljødirektoratet. Endelig vernevedtak fattes av Kongen i Statsråd.

Ved frivillig vern forutsettes det at grunneierne og staten blir enige og inngår avtale om erstatning, avgrensning og vernebestemmelser før vernevedtak. Slike avtaler er foreløpig ikke inngått, men skogeierne har akseptert oppstart av verneprosess. I løpet av prosessen vil forhandlingene avklare om det er grunnlag for en endelig avtale.

Merknader til oppstartsmeldingen

Merknader til oppstartsmeldingen og innspill til verneplanarbeidet sendes pr e-post til fmovpost@fylkesmannen.no eller som brevpost til: Fylkesmannen i Oslo og Viken, Postboks 325, 1502 Moss. **Frist for å komme med merknader er 4. mai 2020.**

Dette brevet sendes til grunneiere og andre aktuelle høringsinstanser. Adresselisten er lagt ut på Fylkesmannens hjemmeside. Vi ber om å bli kontaktet ved feil eller mangler i listen.

Ta gjerne kontakt med Fylkesmannen dersom dere har spørsmål.

Med hilsen

Ellen Lien
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Tone Mejlgaard
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent